

EL LLENGUATGE

23/VI/1976

No a «COM NO»

Ja fa uns quants lustres que en el castellà col·loquial es va imposar l'ús continu i reiterat de l'expressió «desde luego», no en el seu primitiu sentit temporal, sinó en el d'assentiment i asseveració, que aviat va degenerar en expressió «coix», sovint buida de significació. La moda va fer estralls i molts catalanoparlants s'hi van apuntar sense vacil·lació i, fins i tot, amb rara convicció, com si no els fos possible de parlar sense recórrer-hi. Per sort, l'expressió no va oferir cap possibilitat de traducció literal al català (ni «des de lloc» ni «desde luego» no són viables), i així la llengua escrita se'n va veure sempre exempta, ja que els qui no s'estaven d'usar-la oralment, si també els esqueia d'escriure en català, la forma original resultant massa evidentment estranya, per força n'havien de prescindir, amb què potser descobrien que no era pas tan necessària, ni de bon tros, com els havia semblat.

Per dissortadament no ha passat el mateix amb una expressió de sentit més o menys equivalent, d'imposició més recent, sobretot a càrrec dels locutors de ràdio. Ens referim a «cómo no». Sense haver tanta fortuna en el llenguatge col·loquial ha aconseguit, en canvi, d'introduir-se a la llengua escrita, traduïda literalment, ja que en aquest cas, el resultat obtingut, «com no», pot dissimular la seva condició espúria. I així alguns publicistes ja se'n serveixen sense gaires escrúpols i si no apareix impresa és perquè els benemèrits correctors cuiten a barrar-li el pas. Per cal extirpar el mal de soca-rel. Si és que es tracta, realment, d'expressar la inqüestionabilitat, sempre es pot recórrer a naturalment, per descomptat, no cal dir-ho, etc., etc. Sovint, però, amb l'ús de «com no», no es vol expressar res: representa, en el discurs, un simple acte de llenguatge, buit de significació. Aleshores, doncs, no cal sinó eliminar-lo sense contemplacions.

ALBERT JANE